

UKB

Samenwerkingsverband van de Universiteitsbibliotheken, de Koninklijke Bibliotheek en de Bibliotheek van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

---

**JAARVERSLAG UKB**

**1994**

---

Amsterdam, september 1995

UKB 95 - 179

## Inhoud Jaarverslag UKB 1994

1.	<b>INLEIDING</b>	1
	1.1. Doelstelling UKB	1
	1.2. UKB-beleid	1
	1.3. Reglement van het Samenwerkingsverband UKB	2
	1.4. Samenstelling UKB	2
2.	<b>SAMENWERKING &amp; CONTACTEN</b>	3
	2.1. Nationaal	3
	2.1.1. Ministerie van O&W	3
	2.1.2. Ministerie van Justitie	4
	2.1.3. VSNU	4
	2.1.4. iWI	5
	2.1.5. FOBID	5
	2.1.6. Rekendiensten	6
	2.1.7. Pica	7
	2.1.8. NBBI	7
	2.1.9. KNAW	8
	2.1.10. NBLC/NVB	8
	2.1.11. Rectoren College	9
	2.1.12. Rijksdienst voor de Monumentenzorg	9
	2.2. Internationaal	9
	2.2.1. Bibliotheken in Noordrhein-Westfalen en Vlaanderen	9
	2.2.2. EBLIDA	10
	2.2.3. IFLA	10
3.	<b>ONDERZOEK &amp; PROJECTEN</b>	11
4.	<b>BIBLIOTHEEKSTATISTIEK</b>	11
5.	<b>UKB-VERGADERINGEN EN UKB-COMMISSIES</b>	11
	5.1. Vergaderingen	11
	5.2. Permanente UKB-commissies	11
	5.2.1. CHUB	12
	5.2.2. Gedrukte Werken; Handschriften	12
	5.2.3. Stuurgroep Gemeenschappelijke Onderwerpsontsluiting en Nederlandse Basisclassificatie (GOO/BC)	12
	5.2.4. Stuurgroep Coördinatie van de Collectievorming (CVC)	13
	5.3. Ad hoc UKB-commissies	13
	5.3.1. Kascommissie	13
	5.3.2. Ruilverkeer Proefschriften	13
	5.3.3. UKB-IBL-Tarieven	13

## 1. INLEIDING

### 1.1. Doelstelling UKB

Het doel van het UKB is het bevorderen van

- a. de nationale wetenschappelijke informatievoorziening,
- b. de samenwerking tussen de aangesloten bibliotheken,
- c. samenwerking tussen het UKB en andere verbanden van bibliotheken.

### 1.2. UKB-beleid

De contacten en samenwerking van het UKB met VSNU, SURF, Rekendiensten van de universiteiten (verenigd in CVDUR) Pica en iWI, werden geïntensiveerd, evenals met andere voor de documentaire informatievoorziening van belang zijnde instellingen.

Het UKB werd om advies gevraagd over drie in 1994 verschenen onderzoeksverslagen, die voor de wetenschappelijke informatievoorziening van groot belang zijn, namelijk:

- a. *Het verstoorde evenwicht. De wetenschappelijke literatuur- en bibliotheekvoorziening in Nederland*, verricht in opdracht van de Commissie Geesteswetenschappen van de KNAW en het op dit rapport gebaseerde *Concept-Advies over wetenschappelijke literatuur- en bibliotheekvoorziening in Nederland* van de Commissie Geesteswetenschappen.
- b. *Elektronische toegankelijkheid en verwerving van wetenschappelijke informatie. Status en perspectief. Bevindingen en aanbevelingen van de Wetenschappelijk Technische Raad aan de Stuurgroep Innovatie Wetenschappelijke Informatievoorziening naar aanleiding van een review van de projecten OBN, STEP, RAPDOC en SURFdoc.*
- c. *Landelijke structuur van de wetenschappelijke informatieverzorging*, van het Ministerie van Onderwijs & Wetenschappen (O&W; tegenwoordig Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW)).

Het UKB heeft in 1994 veel tijd en energie moeten besteden aan het sinds 1993 in behandeling zijnde *Wetsontwerp wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten in verband met de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 november 1992, PbEG, L 346/61 betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom* (Kamerstuk 23 247; hierna te noemen: *Wetsontwerp wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de*

naburige rechten). De betrokken Ministeries en de belangrijkste fracties van de politieke partijen in de Tweede Kamer is geweest op de negatieve gevolgen voor de universiteiten van een aantal voorstellen uit dit Wetsontwerp (zie verder 2.1.3.).

### 1.3. Reglement van het Samenwerkingsverband UKB

Het Reglement van het UKB werd in het najaar van 1994 herzien en aangevuld, m.n. ten aanzien van de regels over (i) de herbenoeming van bestuursleden en (ii) de samenstelling van de permanente UKB-commissies.

### 1.4. Samenstelling UKB

Leden van het UKB zijn

a. de bibliotheken van de volgende universiteiten:

- Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR);
- Katholieke Universiteit Brabant (KUB);
- Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN);
- Landbouwuniversiteit Wageningen (LUW);
- Rijksuniversiteit Groningen (RUG);
- Rijksuniversiteit Leiden (RUL);
- Rijksuniversiteit Limburg (RL);
- Technische Universiteit Delft (TUD);
- Technische Universiteit Eindhoven (TUE);
- Universiteit van Amsterdam (UvA);
- Universiteit Twente (UT);
- Universiteit Utrecht (UU);
- Vrije Universiteit (VU);

b. de Koninklijke Bibliotheek (KB);

c. de Bibliotheek van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

Drs. P.W.J.L. Gerretsen volgde in 1994 drs. J.J.M. van Gent op als bibliothecaris van de RUL. Drs. J.S.M. Savenije werd bibliothecaris van de UU in de vacature die was ontstaan door het vertrek van drs. P. Vellekoop.

In het UKB-bestuur, bestaande uit drs. N.P. van den Berg, voorzitter, drs. J.M. Schippers, vice-voorzitter en dr. J.H. de Swart, secretaris/penningmeester, vonden in 1994 geen mutaties plaats. De secretaris/penningmeester, dr. J.H. de Swart, werd in november 1994 herkozen voor een tweede periode van drie jaar.

De samenstelling van het UKB was per 31 december 1994 als volgt:

Drs. N.P. van den Berg (UvA), voorzitter;  
Dr. W. van Drimmelen (KB), lid;  
Mr. J.P.J. Geleijnse (KUB), lid;  
Drs. P.W.J.L. Gerretsen, (RUL), lid;  
J.D. Gilbert, MA (RL), lid;  
Dr. W.J. van Gils (KNAW), lid;  
Drs. C.T.J. Klijs (TUE), lid;  
Dr. A.C. Klugkist (RUG), lid;  
Dr. G.A.J.S. van Marle (UT), lid;  
Mr. G.G.A.M. Pijnenborg (KUN), lid;  
Drs. J.S.M. Savenije, (UU), lid;  
Drs. J.M. Schippers (LUW), vice voorzitter;  
Dr. P.E.L.J. Soetaert (EU), lid;  
Dr. J.H. de Swart (VU), secretaris/penningmeester;  
Dr. J.L.M. Waaijers (TUD), lid.

Het UKB werd ambtelijk ondersteund door mw. drs. W. Koffeman.

## **2. SAMENWERKING & CONTACTEN**

### **2.1. Nationaal**

#### **2.1.1. Ministerie van O&W**

In februari 1994 vond het jaarlijkse gesprek plaats van het UKB-bestuur met O&W in de persoon van drs. J.C. van Wijk van de directie OWB.

De gespreksonderwerpen waren (i) recente koers van het UKB; (ii) relatie O&W - UKB; (iii) leenrecht; (iv) Jaarverslag UKB 1993; (v) internationale contacten.

Het Ministerie stond positief tegenover het gevoerde UKB-beleid, m.n. over de contacten van UKB met iWI, VNSU, universitaire rekendiensten (CVDUR) en Pica. Het Ministerie onderschreef het UKB-standpunt dat het voor een optimale nationale IT-infrastructuur (GGC, NCC/-IBL, OBN e.d.) noodzakelijk is dat alle UKB-instellingen lid van Pica zijn.

Het Ministerie stelde dat UKB voor O&W niet de gesprekspartner is voor landelijke bibliotheek- en informatiebeleid; voor O&W zijn de Colleges van Bestuur, VNSU en iWI de gesprekspartners voor deze aangelegenheden. Periodiek informeel contact met het UKB werd desalniettemin op prijs gesteld. Het UKB heeft hiertegen bezwaar aangetekend. Het UKB wil bij O&W 'via de voordeur' betrokken worden bij het landelijk beleid inzake de documentaire informatievoorziening.

In januari 1994 heeft het UKB zich gewend tot de staatssecretaris van O&W, mr. M.J. Cohen, over de coördinatie van de toegang tot de wetenschappelijke bibliotheken. Het UKB uitte haar verontrusting over de departementale wens om een soort bibliotheekjaarkaart à la de museumjaarkaart in te voeren waarmee iedereen toegang zou krijgen tot alle bibliotheken in Nederland. Het UKB stelde dat de universiteitsbibliotheken worden gefinancierd door de eigen instellingen en in eerste instantie als taak hebben de informatieverzorging voor het onderwijs en onderzoek van de eigen instelling; universiteitsbibliotheken zijn geen openbare vrij toegankelijke voorzieningen.

In het voorjaar van 1994 vond op uitnodiging van O&W een gesprek plaats tussen de voorzitter van het UKB drs. N.P. van den Berg, de voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam, drs. J.K. Gevers, en de directeur Onderzoeks- en Wetenschapsbeleid van het Ministerie van O&W, bij monde van dr. P.A.J. Tindemans. Tijdens dat gesprek werd de eerder vermelde correspondentie aan de orde gesteld, als ook het ambtelijk niveau van overleg tussen O&W en UKB. Het overleg resulteerde niet in concrete afspraken.

#### **2.1.2. Ministerie van Justitie**

In 1994 was er enig overleg met het Ministerie van Justitie. Het Ministerie vroeg m.n. commentaar over de concept-richtlijn wettelijke bescherming van databanken (zie verder 2.1.8.).

#### **2.1.3. VSNU**

Het UKB adviseerde de VSNU m.b.t. hfdst 3. van de *Nota Landelijke structuur van de wetenschappelijke informatieverzorging*, uitgebracht door het Ministerie van O&W d.d. 03-05-1994 (UKB 94-282).

Het UKB benadrukte dat de nota voorbij gaat aan de in Nederland bestaande fricties op alle wetenschapsgebieden bij het tijdig en adequaat voorzien in de informatiebehoefte in Nederland. Gewezen werd op het misverstand dat deze fricties geheel worden weggenomen door het interbibliothecair leenverkeer (IBL) en een goede samenwerking met buurlanden.

Het UKB maakte - evenals de Stuurgroep iWI en de VSNU namens de Colleges van Bestuur haar bezorgdheid kenbaar bij het Ministerie van O&W over het *Wetsontwerp*

*Wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten.*

Het UKB wees op de nadelige consequenties van een aantal voorstellen in het Wetsontwerp voor de universitaire instellingen (UKB 94-014). Met name bepleitte het UKB gebruik te maken van de in de EG-richtlijn gecreëerde mogelijkheid om wetenschappelijke bibliotheken van het betalen van een leenrechtvergoeding vrij te stellen.

Het commentaar van het UKB werd toegezonden aan de Ministers van O&W en WVC, de staatssecretaris van Justitie, de griffier van de Vaste Kamercommissie voor Justitie en de Tweede Kamerfracties van CDA, PvdA, VVD, Groen Links, GVP, SGP en RPF.

In het mondelinge overleg over het Wetsontwerp met de Vaste Kamercommissie voor Justitie werd o.a. gesteld dat aanneming van het Wetsontwerp vergaande maatschappelijke gevolgen zou hebben voor de bibliotheeksector. In het verslagjaar werd de behandeling van het Wetsontwerp niet afgerond, mede door het aantal ingediende amendementen (zie ook 2.1.8.).

In 1994 beraadde de VSNU zich over het UKB in 1993 gedane voorstel om de universiteitsbibliotheken periodiek te beoordelen naar analogie van de periodieke landelijke visitaties van disciplines/faculteiten.

#### **2.1.4. iWI**

De Stuurgroep iWI verzocht de Werkgroep UKB/CVDUR een middellange termijn verkenning (MTV) voor de innovatie van de wetenschappelijke informatieverzorging te formuleren. De werkzaamheden werden opgedragen aan een projectgroep. Deze bestond uit medewerkers van Rekencentrum en Universiteitsbibliotheek van de Rijksuniversiteit Leiden onder leiding van dr. A.J.M. Limmans, plaatsvervangend bibliothecaris van de RUL. In het voorjaar van 1995 zal het rapport verschijnen.

De vergaderingen van de Stuurgroep iWI werden bijgewoond door de voorzitter van het UKB drs. N.P. van den Berg als adviseur.

#### **2.1.5. FOBID**

Het belang van FOBID - enige overlegorgaan van bibliotheekorganisaties in Nederland - nam in het verslagjaar duidelijk toe. Dit kwam o.a. tot uiting in een gezamenlijk schrijven van NBLC, NVB en UKB aan het nieuwe kabinet (zie voor de inhoud 2.1.10.).

Op verzoek van FOBID benoemde het UKB twee leden in de Congrescommissie 1995, te weten J.D. Gilbert MA en dr. P.E.L.J. Soetaert.

Sinds 1 september 1992 wordt het UKB in het FOBID-bestuur vertegenwoordigd door zijn voorzitter drs. N.P. van den Berg.

#### 2.1.6. Rekendiensten

Sinds juni 1993 vindt er geïnstitutionaliseerd overleg plaats tussen het UKB en de Coördinerende Vergadering van Directeuren Universitaire Rekencentra (CVDUR) in de Werkgroep UKB/CVDUR. De Werkgroep UKB/CVDUR vergaderde in het verslagjaar 8 maal.

Het UKB werd in de Werkgroep vertegenwoordigd door mr. J.P.J. Geleijnse, J.D. Gilbert MA en dr. J.H. de Swart, de CVDUR door ir. E.R. Kooi, ir. W.M. Senden en dr. R.T. Jongerius. Adviseurs van de werkgroep waren ing. L. Costers, directeur van Pica, en drs. B. Nederkoorn, directeur van SURFnet BV.

De Werkgroep UKB/CVDUR adviseerde het UKB over het *Concept-Meerjarenplan SURF 1995-1998* (UKB 94-051; UKB/CVDUR 94-021).

SURF werd geadviseerd meer aandacht te geven aan IT-toepassingen in het onderwijs. Op het punt van Additionele Dienstverlening werd SURF gevraagd na te gaan op welke wijze in Nederland een navigatiesysteem ontwikkeld moet worden. Tevens werd SURF aanbevolen onderzoek te doen naar de automatisering van de documentaire bestuurlijke informatieverzorging.

De Werkgroep UKB/CVDUR bereidde ten behoeve van het UKB tevens adviezen voor over drie innovatieprojecten van SURF: (a) *Premium: Productie van elektronische Materialen op basis van Internationale en Uniforme Methoden*, (b) *OBN/2: Open Bibliotheek Netwerk, second phase* en (c) *SURF-ACE: SURFnet Advanced Communication Environment: Projectvoorstel en Activity Plan 1995* (UKB 94-261). Het UKB nam de adviezen integraal over en bracht ze ter kennis van SURF.

In de UKB-bijeenkomst d.d. 19-05-1995 gaf dr. A. D. van Ingen Schenau, secretaris van de Wetenschappelijk Technische Raad (WTR) een toelichting op het rapport *Elektronische toegankelijkheid en verwerving van wetenschappelijke informatie. Status en perspectief. Bevindingen en aanbevelingen van de Wetenschappelijk Technische Raad aan de Stuurgroep Innovatie Wetenschappelijke Informatievoorziening naar aanleiding van een review van de projecten OBN, STEP, RAPDOC en SURF-*

doc.

#### 2.1.7. Pica

Naar de mening van het UKB is het voor een optimale nationale infrastructuur (GGC, NCC/IBL, OBN enzovoort) noodzakelijk dat alle UKB-leden lid van het samenwerkingsverband Pica zijn. In 1993 werd dit punt met PICA besproken. Het Pica-bestuur stond positief tegenover het voorstel. Het UKB verzocht iWI om O&W te verzoeken het collectieve lidmaatschap voor haar rekening te nemen. Het iWI onderschreef dat alle UKB-leden zitting moeten kunnen hebben in het samenwerkingsverband Pica, maar achtte het niet opportuun O&W te verzoeken het collectieve lidmaatschap voor haar rekening te nemen. Het iWI zei toe te bevorderen dat alle UKB-leden over de landelijke IT-voorzieningen kunnen meepraten. In het verslagjaar werd geen voortgang geboekt.

Pica is nauw betrokken bij het landelijke NCC/IBL-systeem. In 1991 werd een commissie NCC/IBL ingesteld om een nieuw, breed landelijk draagvlak te creëren voor het NCC/IBL-systeem. De afstemming tussen Pica en KB vond plaats via bilateraal overleg. In de praktijk bleek dat het goed zou als Pica aan het landelijk overleg over NCC/IBL-zaken zou gaan deelnemen. Op voorstel van de KB verzocht het UKB aan Pica op directieniveau toe te treden tot de commissie NCC-IBL. De directeur van Pica, ing. L. Costers, nam zitting in de commissie NCC/IBL.

#### 2.1.8. NBBI

Het UKB vroeg het NBBI haar juridisch te adviseren ten aanzien van het *Wetsontwerp Wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten (Kamerstuk nummer 23 247)*. (zie verder 2.1.3.)

Tevens adviseerde het NBBI het UKB inzake het *Gewijzigd voorstel voor een concept-richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de rechtsbescherming van databanken, derde geconsolideerde tekst (doc.7617/94)* van het Ministerie van Justitie (zie 2.1.2.)

In 1994 werd er nog geen definitieve richtlijn vastgesteld voor de rechtsbescherming van databanken.

#### 2.1.9. KNAW

De KNAW organiseerde begin 1994 een colloquium over het rapport *Het verstoorde evenwicht. De wetenschappelijke literatuur- en bibliotheekvoorziening in Nederland* van de Subcommissie Bibliothecaire Voorzieningen van de Commissie Geesteswetenschappen van de KNAW. De voorzitter van het UKB, drs. N.P. van den Berg, verwoordde het UKB-standpunt over de conclusies/aanbevelingen van het rapport.

Hij wees op de inspanningen van de universiteitsbibliotheken op het terrein van de coördinatie van de collectievorming, m.n. op de werkzaamheden van de Stuurgroep Coördinatie Van de Collectievorming (CVC) en de activiteiten in JUPITER-verband. Hij pleitte voor een coördinatieplan voor de aanvullende collectievorming, m.n. voor de buitenlandse wetenschappelijke literatuur. Om de lacunes in de Nederlandse collecties vast te stellen lijkt het Duitse *Verteilungsplan der Sondersammelgebiete* een goed instrument. NWO zou dat onderzoek moeten financieren.

Het KNAW-bestuur heeft op 21-06-1994 *Het verstoorde evenwicht* met haar advies aan de Staatssecretaris van O&W mr. M.J. Cohen aangeboden.

Het UKB-standpunt was in het advies meegenomen.

In 1994 nam het Ministerie geen besluit in deze.

#### 2.1.10. NBLC/NVB

Samen met het NBLC en de NVB wees het UKB in augustus 1994 O&W en WVC op het ontbreken van een integrale en duidelijke visie op het informatiebeleid (UKB 94-208). Gesteld werd dat de centrale overheid zich moet uitspreken over de volgende vragen:

- a. Komt er in Nederland op korte termijn een 'electronic highway'?
- b. Hoe kan informatie op een voor velen bruikbare manier via zo'n 'electronic highway' worden aangeboden en gebruikt?
- c. Hoe denkt de overheid om te gaan met het beginsel van de 'free flow of information'?
- d. Wil de overheid bij het ontwikkelen van wetgeving op dit gebied naast de economische belangen van de eigenaren van informatie voldoende gewicht toekennen aan de algemene toegankelijkheid van informatie?
- e. Welke rol denkt de overheid toe te kennen aan bibliotheken in de wetenschappelijke, educatieve, culturele en publieke informatievoorziening?

In het verslagjaar werd geen antwoord van de betrokken Ministers ontvangen.

#### **2.1.11. Rectoren College**

Het Rectoren College (een commissie van de VSNU) verzocht het UKB in 1993 haar te adviseren omtrent een doelmatige oplossing voor het interbibliothecaire leenverkeer van proefschriften (UKB 93-272). In 1994 adviseerde het UKB inzake de distributie van proefschriften naar de universteitsbibliotheken, de KB en de bibliotheek van de KNAW. Geadviseerd werd de te verspreiden aantallen voorlopig te continueren. Dit, omdat de technologische ontwikkelingen nog niet zover waren, dat elektronische distributie al als een volwaardig alternatief kan gelden voor het verspreiden van dissertaties. Tevens wees het UKB op de nog ontbrekende auteursrechtelijke regelingen waarin voorzien moet zijn voordat elektronische distributie van documenten mogelijk is (UKB 94-093).

#### **2.1.12. Rijksdienst voor de Monumentenzorg**

Op verzoek van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg woonde de voorzitter van het UKB drs. N.P. van den Berg medio april 1994 een bijeenkomst bij over de mogelijkheden voor een algemeen cultureel gebruik van de Art & Architecture Thesauris (AAT) van het Getty-instituut te New York. Tijdens die bijeenkomst pleitte Van den Berg namens het UKB voor zoveel mogelijk afstemming van de AAT met de Nederlandse Basisclassificatie en de Gemeenschappelijke Onderwerpsontsluiting.

Medio oktober 1994 werd een projectplan met begroting aan de betrokken instanties voorgelegd voor het realiseren van een Nederlandse versie van AAT. In het verslagjaar werd de besluitvorming hierover niet afgerond.

### **2.2. Internationaal**

#### **2.2.1. Bibliotheken in Nordrhein-Westfalen en Vlaanderen**

Het UKB onderhield contacten met diverse zusterorganisaties in het buitenland, m.n. met de Duitse *Arbeitsgemeinschaft der Hochschulbibliotheken des Landes Nordrhein-Westfalen*.

De Nederlandse overheid en die van Nordrhein-Westfalen

sloten een verdrag voor nauwere samenwerking tussen beide (deel)staten af. Onduidelijk is welke rol de universiteitsbibliotheken daarin kunnen/moeten spelen. Hierover vond geen overleg tussen UKB en O&W plaats.

Samen met het *Vlaams Overlegorgaan inzake Wetenschappelijk Bibliotheek werk (VOWB)* schreef het UKB in mei 1994 een brief aan de VSNU en de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) over de in behandeling zijnde wetsontwerpen inzake het auteursrecht (UKB 94-142). Bepleit werd dat in Nederland en Vlaanderen de wetenschappelijke bibliotheken van leenrechtvergoeding zouden worden vrijgesteld. UKB en VOWB achtten het tevens gewenst dat in beide landen een gelijke regeling zou komen voor het kopiëren van teksten t.b.v. eigen oefening, studie of gebruik t.b.v. onderwijs en onderzoek (reprorecht).

Zoals ook in Nederland werd de behandeling van de wetsontwerpen in België in 1994 niet afgerond. (zie ook 2.1.3.)

#### 2.2.2. EBLIDA

Sinds 1992 is het UKB lid van het European Bureau of Library, Information and Documentation Associations (EBLIDA).

In zijn antwoord op een EBLIDA-vragenlijst over *Self assesment of performance and achievements of the Libraries programma* benadrukte het UKB o.a. het belang van de nationale participatie in het EU Libraries Programme, waardoor internationale relaties en samenwerking kunnen worden gestimuleerd (UKB 94-175).

#### 2.2.3. IFLA

In een vergadering van de Nationale IFLA-commissie met een aantal bibliotheekdelegaties uit Amsterdam en Den Haag op 11-04-1994 werd besloten het FOBID-bestuur te adviseren het IFLA-congres 1998 in Amsterdam te doen plaatsvinden. Het FOBID-bestuur heeft dit advies overgenomen.

De voorzitter van het UKB, drs. N.P. van den Berg, woonde deze vergadering bij.

### **3. ONDERZOEK & PROJECTEN**

Medio 1992 startte het NBBI - na overleg met het UKB - een onderzoek naar een bedrijfsvoeringsmodel voor wetenschappelijke bibliotheken. Dit onderzoek wordt in drie fasen uitgevoerd: (i) formuleren van een beleidsagenda en een uitvoeringsplan, (ii) toetsen van het model in de UB-Twente en (iii) vaststellen en verspreiden van de resultaten.

Eind 1994 was de tweede fase nog niet afgerond.

In november 1994 inventariseerden dr. P.E.L.J. Soetaert en mr. J.P.J. Geleijnse de in UKB-bibliotheken aanwezige CD-ROM-abonnementen (UKB 94-250/258). De belangrijkste vraag is na te gaan of het UKB collectieve CD-ROM-abonnementen moet afsluiten. Het onderzoek werd in het verslagjaar nog niet afgerond.

### **4. BIBLIOTHEEKSTATISTIEK**

In 1994 werden de cijfers over de jaren 1992, 1993 en 1994 verzameld. Deze zullen in 1995 worden gepubliceerd.

De Koninklijke Bibliotheek, in de persoon van drs. H.J. Voorbij, gaf administratieve ondersteuning bij het ver- en bewerken van de bibliotheekstatistieken.

### **5. UKB-VERGADERINGEN EN UKB-COMMISSIES**

#### **5.1. Vergaderingen**

Het UKB vergaderde in het verslagjaar vijf maal. Het bestuur van het UKB kwam in 1994 vijf maal bijeen.

#### **5.2. Permanente UKB-commissies**

Het UKB kent de volgende permanente commissies:

- Convent van Hoofden van Uitleenbureaus (CHUB).
- Commissie Gedrukte Werken;
- Commissie Handschriften;
- Hoofden van Catalogiseerafdelingen (waaronder de Werkgroep Seriële Werken (WESP) ressorteert);

De vergaderingen van de UKB-commissies worden bijgewoond door een door het UKB aangewezen UKB-lid.

In 1994 functioneerden de volgende ad-hoc-commissies:  
- Kascommissie 1993.  
- Commissie Ruilverkeer Proefschriften:  
- Commissie UKB-IBL-Tarieven;

#### 5.2.1. CHUB

Het CHUB adviseerde het UKB in het verslagjaar desgevraagd over de rappel- en boeteregelingen van de UKB-bibliotheken (UKB 94-048). De vigerende regelingen bleken aan hun doel te beantwoorden.

#### 5.2.2. Gedrukte Werken; Handschriften

Conform het besluit naar aanleiding van de evaluatie van de permanente UKB-commissies (1993) vond in 1994 een gesprek plaats van het DB-UKB met de voorzitters van de Commissie Gedrukte Werken en de Commissie Handschriften, respectievelijk drs. A.R.A. Croiset van Uchelen en mr. G.G.A.M. Pijnenborg. Het doel van het gesprek was na te gaan of de Commissies Gedrukte Werken en Handschriften samengevoegd zouden moeten/kunnen worden.

Geconcludeerd werd dat de aard van het materiaal en de culturen van de betrokken deskundigen te verschillend zijn voor een vruchtbare samenvoeging van beide commissies. De UKB-vergadering d.d. 08-09-1994 besloot tot het continueren van het afzonderlijk functioneren van de commissies Gedrukte Werken en Handschriften (UKB 94-256).

De commissie Gedrukte Werken heeft in 1994 het initiatief genomen om gegevens - o.a. collectieprofielen - te verzamelen over de bijzondere collecties in de Nederlandse wetenschappelijke bibliotheken. De commissie denkt dit te doen in de vorm van een Handboek Nationale Collecties. De commissie is nog doende met de nadere uitwerking van het project.

#### 5.2.3. Stuurgroep Gemeenschappelijke Onderwerpsontsluiting en Nederlandse Basisclassificatie (GOO/BC)

De Stuurgroep GOO/BC is een gezamenlijke aangelegenheid van UKB en Pica. In 1994 werd in overleg met Pica dr. P.E.L.J. Soetaert tot voorzitter benoemd van de Stuurgroep GOO/BC als opvolger van drs. J.J.M. van Gent, oud-bibliothecaris van de RUL.

Met ingang van 01-01-1994 trad drs. J. Kingma, onder-

bibliothecaris RUG, terug als voorzitter van de Gebruikersraad GOO/BC. In zijn plaats benoemde het UKB in 1994 dr. A.J.M. Linmans, plaatsvervangend bibliothecaris van de RUL. De voorzitter van de Gebruikersraad GOO/BC is q.q. lid van de Stuurgroep GOO/BC.

#### **5.2.4. Stuurgroep Coördinatie van de Collectievorming (CVC)**

Dr. G.A.J.S. van Marle legde in 1994 het lidmaatschap van de Stuurgroep CVC neer. In zijn plaats benoemde het UKB drs. P.W.J.L. Gerretsen.

#### **5.3. Ad hoc UKB-commissies**

##### **5.3.1. Kascommissie**

Jaarlijks benoemd het UKB een Kascommissie voor het controleren van het Financieel Overzicht UKB. In 1994 bestond de Kascommissie voor het boekjaar 1993 uit dr. W. J. van Gils en dr. A.J.M. Linmans. In de UKB-vergadering d.d. 17-11-1994 werd het Financieel Overzicht UKB 1993 ongewijzigd vastgesteld. Tegelijkertijd werd de Kascommissie onder dank gedechargeerd. Tevens werd de secretaris/penningmeester voor het boekjaar 1993 onder dank gedechargeerd.

##### **5.3.2. Ruilverkeer Proefschriften**

In maart 1994 bracht de Commissie Ruilverkeer Proefschriften haar advies inzake een doelmatige oplossing voor het interbibliothecaire leenverkeer van proefschriften uit aan het UKB (UKB 94-065); (zie verder 2.1.3.).

In november 1994 werd de Commissie Ruilverkeer Proefschriften onder dank voor het verrichtte werk gedechargeerd.

##### **5.3.3. UKB-IBL-Tarieven**

De ad hoc UKB-commissie UKB-IBL-Tarieven (ingesteld in 1993) bereidt een advies voor over de IBL-tarieven voor de eerst komende jaren. Het rapport wordt in 1995 verwacht.